

УДК 351/354

DOI [https://doi.org/10.32689/2618-0065-2025-2\(18\)-03](https://doi.org/10.32689/2618-0065-2025-2(18)-03)**МАРТИНЮК Адам Іванович,**

аспірант кафедри публічного адміністрування,
ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»,
вул. Фрометівська, 2, м. Київ, 03039, Україна
adammartinuk249@ukr.net
ORCID: 0009-0008-3644-6182

ФУНКЦІОНАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ КРИЗОВОГО КОНТЕКСТУ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Анотація. В умовах поширення мультифакторних загроз (гібридних, кібернетичних, інформаційних, економічних та технологічних) публічне управління набуває статусу системотворчого елементу забезпечення національної безпеки. Показано, що воно виконує не лише виконавчу або інструментальну функцію, а виступає інтеграційною платформою, здатною забезпечити узгодженість державної політики та адаптивність управлінських рішень. Доведено, що ефективність реагування вимагає переходу від фрагментарних управлінських дій до комплексних, динамічних і взаємопов'язаних моделей врядування.

Проаналізовано взаємодію таких базових компонентів, як системність, цілеспрямованість та інтеграція правових і політичних механізмів, що визначають концептуальний зміст публічного управління у сфері національної безпеки. Показано, що публічне управління у науковому дискурсі розглядається як багатовекторна діяльність суб'єктів владних повноважень, спрямована на забезпечення захищеності стратегічно важливих інтересів держави та суспільства. Узагальнено, що така діяльність включає не лише розроблення політики, а й створення нормативних рамок, організаційну координацію та формування стабільної управлінської архітектури.

Визначено, що механізми публічного управління у сфері національної безпеки мають багатовимірний, комплексний характер і охоплюють нормативно-правові, організаційні, інституційні, ресурсні, аналітичні та комунікаційні інструменти. Підкреслено, що динамічність сучасних загроз обумовлює необхідність переходу від жорстких нормативних моделей до адаптивних систем, заснованих на принципах ризик-орієнтованості, випереджувального реагування та системної інтеграції. Доведено, що такий підхід забезпечує більшу стійкість та гнучкість державного управління.

Сформовано висновок про необхідність синтезу елементів вітчизняної та західної управлінських шкіл. Показано, що традиційна для української управлінської моделі системність і нормативна визначеність мають бути поєднані з інноваційністю, гнучкістю.

Ключові слова: національна безпека, публічне управління, воєнний стан, антикризове управління, ризик-менеджмент, гарантії безпеки.

MARTYNIUK Adam,

Postgraduate Student, Department of Public Administration,
PJSC «Higher education institution «Interregional Academy of Personnel Management»,
2, Frometivska Str, Kyiv, 03039, Ukraine
adammartinuk249@ukr.net
ORCID: 0009-0008-3644-6182

FUNCTIONS OF THE PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM FOR ENSURING NATIONAL SECURITY IN THE CONDITIONS OF CRISIS CONTEXT OF SOCIAL DEVELOPMENT

Abstract. In the context of the spread of multifactor threats (hybrid, cyber, information, economic and technological), public administration acquires the status of a system-forming element of ensuring national security. It is shown that it performs not only an executive or instrumental function, but acts as an integration platform capable of ensuring the coherence of state policy and the adaptability of management decisions. It is proven that the effectiveness of the response requires a transition from fragmentary management actions to complex, dynamic and interconnected models of governance.

The interaction of such basic components as systematicity, purposefulness and integration of legal and political mechanisms that determine the conceptual content of public administration in the field of national security is analyzed. It is shown that public administration in scientific discourse is considered as a multi-vector activity of subjects of power, aimed at ensuring the protection of strategically important interests of the state and society. It is generalized that such activity includes not only policy development, but also the creation of regulatory frameworks, organizational coordination and the formation of a stable management architecture.

It is determined that the mechanisms of public administration in the field of national security are multidimensional, complex in nature and include regulatory, organizational, institutional, resource, analytical and communication tools. It is emphasized

that the dynamism of modern threats necessitates the transition from rigid regulatory models to adaptive systems based on the principles of risk-orientation, proactive response and system integration. It is proven that such an approach provides greater stability and flexibility of public administration.

The conclusion is drawn about the need to synthesize elements of domestic and Western management schools. It is shown that the systematicity and normative certainty traditional for the Ukrainian management model should be combined with innovation and flexibility.

Keywords: national security, public administration, martial law, anti-crisis management, risk management, security guarantees.

Постановка проблеми. Функції публічного управління у сфері національної безпеки становлять фундамент організації та регулювання діяльності держави, спрямованої на захист суверенітету, територіальної цілісності, стійкості інституцій та безпеки громадян. У сучасних умовах зростання воєнних, інформаційних, кібернетичних і соціально-економічних загроз їх ефективно виконання набуває стратегічного значення. Публічне управління забезпечує системність, узгодженість та передбачуваність державної політики у сфері безпеки, визначає механізми реагування на виклики та формує інституційну спроможність держави діяти в умовах невизначеності. Розгляд функцій публічного управління дозволяє комплексно оцінити, яким чином державні інститути забезпечують стабільність, розвиток і національну стійкість, а також окреслити їх роль у формуванні та реалізації політики безпеки. Функції публічного управління охоплюють стратегічне планування, регулювання, координацію, аналітичну, комунікаційну, мобілізаційну діяльність, а також впровадження інноваційних і цифрових рішень. Для наочного представлення основних напрямів діяльності наведена узагальнювальна таблиця.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вітчизняні академічні дослідження на тематику забезпечення національної безпеки у нестабільному контексті представлена працями В. Ляха, А. Ключко, В. Карпенка, Л. Кримця, С. Потеряйка, І. Семенець-Орлової, І. Сурай, О. Усаченка, С. Чуба та ін. У цих дослідженнях проаналізовані багатовекторні загрози XXI століття. Водночас, зважаючи на динаміку безпекових викликів та загроз у сучасній Україні, означена проблемна тема залишається актуальною.

Мета статті – проаналізувати функції публічного управління для забезпечення національної безпеки в умовах кризового контексту суспільного розвитку.

Виклад основного матеріалу. Стратегічна функція публічного управління є однією з ключових у системі забезпечення національної безпеки, оскільки саме вона визначає фундаментальні орієнтири, на основі яких формується державна політика, механізми реагування на загрози та довгостро-

кові напрями розвитку держави. Зміст цієї функції полягає у здатності органів публічної влади не лише реагувати на наявні виклики, а й завчасно формувати комплексні підходи до їх попередження та нейтралізації.

Одним із головних проявів стратегічної функції є розроблення системи концептуальних документів, які визначають державну політику у сфері національної безпеки. До них належать Стратегія національної безпеки, воєнна доктрина, стратегія кібербезпеки, інформаційної безпеки, енергетичної безпеки, а також галузеві програми та плани дій. У ході формування таких документів органи публічного управління здійснюють [1]:

– оцінку безпекового середовища, визначаючи спектр внутрішніх і зовнішніх загроз;

– ідентифікацію стратегічних інтересів держави у різних сферах (оборонній, соціальній, економічній, інформаційній, гуманітарній);

– визначення стратегічних завдань щодо зміцнення обороноздатності, стійкості інституцій, захисту критичної інфраструктури, формування безпечного інформаційного простору;

– узгодження політик між різними секторами влади, що дозволяє забезпечити цілісність національної безпекової системи.

Основні функції системи публічного управління у сфері забезпечення національної безпеки подані у таблиці 1.

Стратегічні документи виконують функцію обов'язкової рамки для діяльності органів виконавчої влади, сектору безпеки і оборони та органів місцевого самоврядування, забезпечуючи їхню узгодженість і спрямованість на досягнення єдиних цілей. Другим важливим компонентом стратегічної функції є встановлення державою довгострокових пріоритетів і орієнтирів, які визначають логіку розвитку сфери безпеки. Це передбачає формування системних підходів до:

– зміцнення оборонних спроможностей держави;

– забезпечення економічної стійкості як основи безпеки;

– підвищення кіберзахисності;

– розвитку інституцій, здатних ефективно реагувати на кризи;

Таблиця 1

Функції публічного управління у сфері національної безпеки та їхній зміст

Функція публічного управління	Основний зміст	Основні завдання / напрями діяльності
Стратегічна	визначення довгострокових цілей та пріоритетів національної безпеки	формування стратегій, концепцій, програм; узгодження політик між секторами влади
Регуляторна	встановлення нормативно-правових рамок та стандартів діяльності	розроблення законів, постанов, стандартів; регулювання діяльності суб'єктів безпеки
Координаційна	забезпечення узгодженої взаємодії між органами та інституціями	міжвідомча комунікація; інтеграція дій органів виконавчої влади, сил безпеки, місцевого самоврядування
Оперативно-управлінська (антикризова)	реагування на загрози та управління кризами	організація оперативного реагування; мобілізація ресурсів; прийняття рішень у надзвичайних ситуаціях
Контрольна та наглядова	моніторинг і оцінка діяльності суб'єктів безпеки	оцінка стану безпеки; аналіз ефективності органів влади; забезпечення відповідності політиці та стандартам
Аналітична	аналіз загроз і підтримка управлінських рішень	оцінка ризиків; прогнозування сценаріїв розвитку подій; підготовка аналітичних матеріалів
Комунікаційна	інформування громадськості та взаємодія з партнерами	поширення інформації про політику безпеки; співпраця із ЗМІ; координація з міжнародними партнерами
Мобілізаційна	підготовка держави та суспільства до кризових ситуацій	організація мобілізаційної готовності; забезпечення ресурсної, кадрової та інституційної спроможності
Інноваційна та цифрова	впровадження новітніх технологій для підвищення ефективності	використання цифрових інструментів; автоматизація процесів; розвиток інноваційних моделей управління

Джерело: авторська розробка.

– інтеграції у міжнародні безпекові структури, зокрема євроатлантичні.

Довгострокові цілі не обмежуються вузько секторальним виміром, адже вони охоплюють взаємопов'язані сфери: соціальну політику, публічне управління, економіку, оборону, зовнішню політику. Це дозволяє розглядати національну безпеку як комплексну категорію, що залежить від послідовного та передбачуваного стратегічного розвитку усієї держави. Функція визначення пріоритетів є ключовою також для формування бюджету безпеки: саме стратегічні орієнтири дозволяють раціонально розподіляти ресурси, уникати дублювання функцій різних органів, підвищувати ефективність державної політики.

Отже, стратегічна функція публічного управління у сфері національної безпеки забезпечує системність, передбачуваність та узгодженість державної політики, сприяє зміцненню інституційної стійкості та визначає напрям довгострокового розвитку держави в умовах сучасних загроз. Саме вона формує основу, на якій вибудовується вся система національної безпеки.

Регуляторна функція публічного управління у сфері національної безпеки полягає

у формуванні нормативно-правових засад, що визначають організацію, зміст і порядок діяльності суб'єктів безпекової системи. Саме через інструменти регулювання держава встановлює чіткі правила, вимоги та стандарти, що забезпечують узгодженість дій, прозорість процесів і відповідність діяльності органів безпеки стратегічним інтересам держави [2]. Належне нормативне регулювання є фундаментальною умовою ефективності системи національної безпеки, оскільки воно визначає розмежування повноважень, відповідальність інституцій та механізми їхньої взаємодії. Ключовим проявом регуляторної функції є створення та удосконалення нормативно-правової бази, яка регулює відносини у сфері національної безпеки. Це охоплює:

– прийняття законів та підзаконних актів, що визначають засади функціонування сектору безпеки і оборони;

– розроблення актів, спрямованих на реагування на нові типи загроз (кібернетичні, інформаційні, енергетичні, техногенні);

– оновлення правових норм з урахуванням міжнародних стандартів, євроатлантичних підходів та принципів демократичного цивільного контролю;

– забезпечення відповідності правових актів Стратегії національної безпеки та іншим стратегічним документам.

Правове забезпечення виступає основою для діяльності Збройних Сил, розвідувальних органів, сил цивільного захисту, правоохоронних структур та органів публічної влади, що гарантує легітимність їхніх дій і створює умови для прозорого та підзвітнього функціонування. Другим важливим елементом регуляторної функції є визначення стандартів, правил та процедур, які регламентують діяльність усіх органів, задіяних у сфері національної безпеки. Це передбачає:

– установлення єдиних вимог до планування, координації та здійснення заходів безпеки;

– запровадження процедур оцінювання загроз, управління ризиками та реагування на кризові ситуації;

– визначення стандартів діяльності у сфері кіберзахисту, інформаційної безпеки, захисту критичної інфраструктури;

– унормування порядку взаємодії між військовими, розвідувальними, правоохоронними структурами та органами цивільного захисту;

– регламентацію процедур координації з міжнародними партнерами у межах безпечного співробітництва.

Отже, становлення стандартів забезпечує необхідний рівень передбачуваності та уніфікації процесів, що підвищує ефективність роботи безпекових інституцій і сприяє дотриманню принципів законності, пропорційності та відповідальності.

Координаційна функція публічного управління виступає однією з центральних складових системи забезпечення національної безпеки, оскільки ефективність державної політики у цій сфері залежить від здатності різних органів влади діяти узгоджено та синхронно. У сучасних умовах, коли безпекові загрози носять комплексний характер і охоплюють військову, економічну, інформаційну, кібернетичну та соціальну сфери, роль координації стає стратегічно важливою для забезпечення стабільності та стійкості державних інституцій [3]. Сутність координаційної функції полягає у формуванні єдиного управлінського простору, в межах якого органи виконавчої влади, сектор безпеки та оборони, а також органи місцевого самоврядування здійснюють діяльність у взаємозв'язку, уникаючи дублювання функцій і конфліктів компетенцій. Координація передбачає узгодження планів, норм і процедур реагування на загрози, організацію спільних захо-

дів та оперативний обмін інформацією між суб'єктами безпеки. Основними складовими координаційної функції є:

– забезпечення узгодженої взаємодії між органами виконавчої влади, сектором безпеки та оборони та органами місцевого самоврядування, що включає організацію міжвідомчих нарад, робочих груп, штабів та систем обміну інформацією;

– міжвідомча комунікація та інтеграція зусиль, яка забезпечує створення спільних протоколів реагування, уніфікованих процедур та ефективного використання ресурсів для досягнення стратегічних цілей у сфері національної безпеки.

Таким чином, координаційна функція публічного управління не лише забезпечує оперативну взаємодію та цілісність безпекової системи, але й формує умови для реалізації стратегічних завдань держави, підвищує ефективність управлінських рішень та сприяє посиленню інституційної стійкості.

Оперативно-управлінська функція публічного управління є однією з ключових у системі забезпечення національної безпеки, оскільки саме вона забезпечує здатність держави швидко реагувати на різноманітні загрози та надзвичайні ситуації, мінімізуючи їхні негативні наслідки для суспільства та інституційної стійкості держави. У сучасних умовах комплексних викликів ця функція набуває стратегічного значення, оскільки забезпечує безперервність функціонування державних органів [4] та ефективність прийняття управлінських рішень у кризових ситуаціях. Ключовим компонентом антикризової функції є організація реагування на загрози та надзвичайні ситуації, що передбачає систему раннього виявлення потенційних ризиків, оцінку їхньої загрози, розробку алгоритмів оперативного реагування та забезпечення скоординованих дій усіх залучених структур. Такий підхід дозволяє оперативно нейтралізувати загрози, зменшити шкоду та зберегти стабільність соціально-політичного та економічного середовища. Другим важливим аспектом є управління кризами, мобілізація ресурсів та оперативне прийняття рішень, що включає планування і реалізацію заходів з управління кризовими подіями, мобілізацію матеріальних, фінансових та кадрових ресурсів, а також забезпечення взаємодії між центральними органами виконавчої влади, силами безпеки та оборони, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами. Оперативне прийняття рішень у цих умовах забезпечує швидке коригування дій та адаптацію до змінної ситуації, підвищуючи ефек-

тивність реагування та зменшуючи ризики повторних кризових явищ.

Таким чином, оперативно-управлінська функція виступає механізмом забезпечення готовності держави до дій у надзвичайних умовах, формує систему швидкого реагування, підвищує інституційну стійкість та гарантує реалізацію стратегічних завдань у сфері національної безпеки.

Контрольна та наглядова функція публічного управління у сфері національної безпеки спрямована на забезпечення ефективності діяльності державних інституцій, узгодженості їхніх дій із стратегічними цілями та пріоритетами державної політики. Вона дозволяє вчасно виявляти недоліки у функціонуванні системи безпеки, оцінювати ефективність заходів та прийнятих рішень, а також забезпечує відповідність діяльності суб'єктів безпеки встановленим правовим нормам і стандартам [5]. Складовою цієї функції є постійне спостереження за динамікою безпекових показників, виявлення потенційних ризиків і загроз, аналіз оперативної та стратегічної інформації. Моніторинг дозволяє оцінити рівень готовності державних органів реагувати на кризові ситуації, визначити слабкі місця у системі безпеки та сформулювати рекомендації щодо їх усунення. Контроль включає регулярну оцінку результативності дій органів виконавчої влади, силових структур, органів місцевого самоврядування та інших суб'єктів, відповідальних за забезпечення національної безпеки. Це передбачає аналіз виконання поставлених завдань, досягнення стратегічних цілей, раціональне використання ресурсів та дотримання процедурної дисципліни. Наглядова складова функції спрямована на перевірку відповідності діяльності суб'єктів безпеки затвердженим державним стратегіям, нормативно-правовим актам та стандартам. Вона гарантує, що рішення та дії органів влади не виходять за межі правових повноважень і спрямовані на досягнення спільних цілей у сфері національної безпеки.

Таким чином, контрольна та наглядова функція забезпечує системний аналіз діяльності суб'єктів безпеки, підвищує прозорість та підзвітність державних органів і сприяє стабільності та ефективності системи національної безпеки в цілому.

Аналітична функція публічного управління у сфері національної безпеки має стратегічне значення, оскільки забезпечує обґрунтованість прийняття управлінських рішень та формує інформаційно-аналітичну основу для прогнозування розвитку загроз і кризових

ситуацій. Вона дозволяє державі своєчасно оцінювати ризики, ідентифікувати потенційні загрози та розробляти ефективні сценарії реагування. Аналітична функція передбачає систематичне вивчення внутрішніх і зовнішніх факторів, що впливають на безпеку держави. Це включає визначення рівня загроз у військовій, економічній, інформаційній, соціальній та кібернетичній сферах, оцінку їхнього потенційного впливу на стабільність державних інституцій та життєво-важливі інтереси громадян. Результати такого аналізу є основою для розробки стратегічних та тактичних заходів у сфері національної безпеки. Аналітична функція забезпечує підготовку та надання управлінцям достовірної, систематизованої та своєчасної інформації. Це дозволяє органам публічної влади приймати рішення на основі комплексної оцінки ситуації, враховувати можливі ризики та оптимально розподіляти ресурси. Інформаційно-аналітична підтримка охоплює як стратегічний, так і оперативний рівні управління, що підвищує ефективність функціонування системи безпеки. Важливою складовою аналітичної функції є прогнозування можливих сценаріїв розвитку подій. Воно передбачає моделювання потенційних кризових ситуацій та наслідків реалізації різних загроз, оцінку ймовірності їхнього настання та розробку рекомендацій щодо превентивних заходів. Прогностичний аналіз дозволяє підвищити гнучкість та адаптивність державних структур у реагуванні на динамічні зміни у безпековому середовищі.

Таким чином, аналітична функція публічного управління забезпечує системність, передбачуваність та наукову обґрунтованість управлінських рішень у сфері національної безпеки, сприяє своєчасному виявленню ризиків і формуванню ефективних стратегій протидії загрозам.

Комунікаційна функція публічного управління у сфері національної безпеки відіграє критично важливу роль у формуванні ефективної взаємодії між державою та суспільством, а також у забезпеченні прозорості і підзвітності діяльності органів влади. Вона спрямована на донесення до громадян актуальної інформації щодо державної політики безпеки, а також на організацію координації з міжнародними партнерами та засобами масової інформації. Комунікаційна функція передбачає системне інформування населення про стратегічні цілі, пріоритети та конкретні заходи у сфері національної безпеки [6]. Це включає формування зрозумілих повідомлень про ризики та загрози, пояснення

мотивів прийнятих рішень та інформування про дії органів влади у кризових ситуаціях. Своєчасна та достовірна інформація сприяє підвищенню рівня довіри громадян до держави та зміцненню соціальної стабільності.

Комунікаційна функція забезпечує організацію двосторонньої взаємодії з різними аудиторіями. Зокрема, вона охоплює:

- інтеграцію комунікаційних каналів для ефективного обміну інформацією між державними органами та населенням;

- співпрацю із засобами масової інформації, що забезпечує поширення достовірної інформації та протидію дезінформації;

- взаємодію з міжнародними партнерами для обміну досвідом, координації заходів безпеки та підтримки інтеграції держави у глобальні системи безпеки.

Таким чином, комунікаційна функція публічного управління сприяє формуванню системного підходу до інформаційної підтримки національної безпеки, зміцнює довіру суспільства до держави та забезпечує ефективну інтеграцію зусиль внутрішніх та міжнародних суб'єктів у сфері безпеки.

Мобілізаційна функція публічного управління є ключовим елементом забезпечення стійкості та готовності держави до реагування на надзвичайні ситуації, кризові явища та потенційні загрози національній безпеці. Вона спрямована на організацію системи мобілізаційної готовності як державних структур, так і населення, забезпечуючи здатність держави ефективно використовувати наявні ресурси у критичних умовах. Сутність мобілізаційної функції полягає у створенні та підтриманні готовності державних органів і суспільства до швидкого реагування на загрози. Це передбачає планування мобілізаційних заходів, проведення навчань та тренувань, формування чітких процедур залучення державних і громадських ресурсів, а також підготовку населення до участі у заходах цивільного захисту. Така діяльність дозволяє мінімізувати ризики та підвищити ефективність реагування у кризових ситуаціях. Мобілізаційна функція охоплює також створення системи ресурсного та кадрового забезпечення державних структур, здатних оперативно реагувати на загрози [7]. Вона включає підготовку резервів, забезпечення матеріально-технічними ресурсами, кадрове планування та розвиток інституційної спроможності органів управління, що дозволяє забезпечити безперервність функціонування державних інституцій, оперативне виконання завдань та інтегроване використання ресурсів у надзвичайних ситуаціях.

Таким чином, мобілізаційна функція публічного управління сприяє зміцненню готовності держави до кризових подій, забезпечує ефективне залучення ресурсів та підвищує інституційну стійкість системи національної безпеки.

Інноваційна та цифрова функція публічного управління є сучасним механізмом підвищення ефективності державної політики у сфері національної безпеки та спрямована на впровадження новітніх технологій і цифрових інструментів, що забезпечують оперативність, прозорість та адаптивність управлінських процесів у відповідь на динамічні безпекові виклики. Ця функція передбачає використання інформаційних систем, платформ збору та обробки даних, аналітичних інструментів для моніторингу загроз і прогнозування кризових сценаріїв. Цифрові технології дозволяють підвищити точність оцінки ризиків, оптимізувати взаємодію між державними органами та забезпечити швидкий доступ до необхідної інформації для прийняття рішень. Інноваційна функція охоплює впровадження сучасних управлінських практик, технологій штучного інтелекту, автоматизованих систем контролю та аналітики, що сприяють підвищенню продуктивності державних структур, скороченню часу реагування на загрози та підвищенню якості прийнятих рішень. Інноваційний підхід дозволяє створювати гнучкі та адаптивні моделі управління, здатні швидко пристосовуватися до змін безпекового середовища [8; 10].

Таким чином, інноваційна та цифрова функція публічного управління забезпечує модернізацію системи національної безпеки, підвищує її технологічну спроможність і сприяє ефективному використанню ресурсів для запобігання загрозам та нейтралізації кризових ситуацій.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Функції публічного управління у сфері національної безпеки є багатовимірним механізмом забезпечення стійкості держави, системності її політики та ефективності реагування на сучасні загрози. Кожна з них виконує специфічну, але взаємопов'язану роль у формуванні комплексної системи безпеки. Стратегічна функція визначає довгострокові пріоритети та основні напрями розвитку, формує концепції, стратегії та програми, що слугують орієнтирами для діяльності всіх органів державної влади [8-9]. Регуляторна функція забезпечує правове та нормативне закріплення стандартів, правил і процедур діяльності суб'єктів безпеки, створюючи правову основу для реалі-

зації державної політики. Координаційна та оперативно-управлінська функції забезпечують узгоджену взаємодію між державними органами, сектором безпеки та оборони, місцевим самоврядуванням, а також оперативне реагування на загрози та надзвичайні ситуації, що є критично важливим у умовах кризових подій. Аналітична та контрольна функції дозволяють здійснювати системний моніторинг стану безпеки, оцінювати ефективність діяльності суб'єктів та приймати обґрунтовані управлінські рішення на основі прогнозування ризиків та сценаріїв розвитку подій. Комунікаційна функція сприяє прозорості діяльності держави, формує довіру суспільства та забезпечує взаємодію з міжнародними партнерами. Мобілізаційна функція забезпечує готовність державних структур і населення до кризових ситуацій, гарантує

ресурсну, кадрову та інституційну спроможність держави діяти в умовах надзвичайних викликів. Інноваційна та цифрова функція підвищує ефективність управління через впровадження сучасних технологій, автоматизацію процесів, аналітичні інструменти та розвиток інноваційних моделей управління, що дозволяє державі адаптуватися до швидкозмінного безпекового середовища.

Таким чином, комплексне виконання усіх функцій публічного управління створює системну, передбачувану та ефективну модель забезпечення національної безпеки. Вони взаємопов'язані, доповнюють одна одну та формують інституційну стійкість держави, забезпечуючи захист національних інтересів, стабільність соціально-політичного середовища та здатність держави реагувати на багатовекторні загрози сучасності.

Література:

1. Yezheyev M. System of ensuring national security as component of public administration of the country. Public management and digital practices. 2023. 1. 10.31673/2786-7412.2023.017089.
2. Альван А. Нормативно-правові механізми забезпечення системи державного управління національною безпекою в Україні. Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення. 2022, (1), 17–33. <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2022-1-17-33>.
3. Лахижа М., Кульчий І. Вузлові напрями публічного управління та адміністрування у сфері національної безпеки України: питання класифікації. *Економіка і регіон*, 2025. DOI: 10.26906/EiR.2025.2(97).3781.
4. Ровинська К. І., Попов, М. П. Державно-управлінська безпека як складова національної безпеки України. *Ефективність державного управління*. 2025. DOI: 10.36930/507412.
5. Цибульник Н. Ю. «Адміністративний нагляд та громадський контроль у секторі безпеки держави.» *Історико-правовий часопис*. 2023. DOI: 10.32782/2409-4544/2023-1/8.
6. Сергєєв В. С., Загурська-Антонюк В. Ф., Пашенко В. І. «Публічні комунікації та менеджмент національної безпеки: чинники політичної детермінації». *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*, 2024. DOI: 10.20535/2308-5053.2024.4(64).322732.
7. Вологівський П. Б. «Питання забезпечення повноважень органів державної влади у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації». *Наука і оборона*. 2020. DOI: 10.33099/2618-1614-2020-10-1-13-20.
8. Sydoruk, O., Bashtannyk, V., Terkhanov, F., Kravtsov, O., Akimova, L., & Akimov, O. (2024). Integrating digitization into public administration: Impact on national security and the economy through spatial planning. *Edelweiss Applied Science and Technology*, 8(5), 747-759. 10.55214/25768484.v8i5.1740
9. PIDBEREZNYKH, I., HORBACH-KUDRIA, I., GOLUBYTSKYI, S., BABICHEV, A., & LOSHYTSKYI, M. (2024). Administrative-Law Status of National Security Agencies. *Revista Jurídica Portucalense*, 624-652. 10.34625/issn.2183-2705(36)2024.ic-27
10. Oliinyuk, O. S., Shestopalov, R. M., Zarosylo, V. O., Stankovic, M. I., & Golubitsky, S. G. (2022). Economic security through criminal policies: A comparative study of Western and European approaches. *Revista Científica General Jose Maria Cordova*, 20(38), 265-285. 10.21830/19006586.899

References:

1. Yezheyev, M.. (2023). System of ensuring national security as component of public administration of the country. Public management and digital practices. 1. 10.31673/2786-7412.2023.017089.
2. Alvan, A. (2022). Normatyvno-pravovi mekhanizmy zabezpechennia systemy derzhavnoho upravlinnia natsionalnoiu bezpekoiu v Ukraini [Regulatory and legal mechanisms for ensuring the system of public administration of national security in Ukraine]. *Publichne upravlinnia: kontseptsii, paradyhma, rozvytok, udoskonalennia*, (1), 17–33. <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2022-1-17-33> [in Ukrainian].
3. Lakhzyha, M., Kulchii, I. (2025). Vuzlovi napriamy publichnoho upravlinnia ta administruvannia u sferi natsionalnoi bezpeky Ukrainy: pytannia klasyfikatsii [Key areas of public administration and administration in the sphere of national security of Ukraine: classification issues]. *Ekonomika i rehion*. DOI: 10.26906/EiR.2025.2(97).3781 [in Ukrainian].

4. Rovynska, K. I., Popov, M. P. (2025). Derzhavno-upravlinska bezpeka yak skladova natsionalnoi bezpeky Ukrainy [State administrative security as a component of national security of Ukraine]. Efektyvnist derzhavnoho upravlinnia. DOI: 10.36930/507412 [in Ukrainian].
5. Tsybulnyk, N. (2023). Administratyvnyi nahliad ta hromadskyi kontrol u sektori bezpeky derzhavy [Administrative supervision and public control in the state security sector]. Istoryko-pravovyi chasopys. DOI : 10.32782/2409-4544/2023-1/8 [in Ukrainian].
6. Serheiev, V. S., Zahurska-Antoniuk, V. F., Pashchenko, V. I. (2024). Publichni komunikatsii ta menezhment natsionalnoi bezpeky: chynnyky politychnoi determinatsii [Public communications and national security management: factors of political determination]. Visnyk NTUU «KPI». Politolohiia. Sotsiolohiia. Pravo, 2024. DOI: 10.20535/2308-5053.2024.4(64).322732 [in Ukrainian].
7. Volotivskyi, P. (2020). Pytannia zabezpechennia povnovazhen orhaniv derzhavnoi vlady u sferi mobilizatsiinoi pidhotovky ta mobilizatsii [Issues of ensuring the powers of state authorities in the field of mobilization training and mobilization]. Nauka i oborona. DOI: 10.33099/2618-1614-2020-10-1-13-20 [in Ukrainian].
8. Sydorchuk, O., Bashtannyk, V., Terkhanov, F., Kravtsov, O., Akimova, L., & Akimov, O. (2024). Integrating digitization into public administration: Impact on national security and the economy through spatial planning. *Edelweiss Applied Science and Technology*, 8(5), 747-759. 10.55214/25768484.v8i5.1740
9. PIDBEREZNYKH, I., HORBACH-KUDRIA, I., GOLUBYTSKYI, S., BABICHEV, A., & LOSHYTSKYI, M. (2024). Administrative-Law Status of National Security Agencies. *Revista Juridica Portucalense*, 624-652. 10.34625/issn.2183-2705(36)2024.ic-27
10. Akademii upravlinnia personalom. Politychni nauky ta publichne upravlinnia, 5 (71), 81-86 [in Ukrainian].
11. Oliinyk, O. S., Shestopalov, R. M., Zarosylo, V. O., Stankovic, M. I., & Golubitsky, S. G. (2022). Economic security through criminal policies: A comparative study of Western and European approaches. *Revista Cientifica General Jose Maria Cordova*, 20(38), 265-285. 10.21830/19006586.899

Дата надходження статті: 29.07.2025

Дата прийняття статті: 27.08.2025

Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.09.2025